

Megjelenik hetenként
kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . . . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

A mi jövőnk Boszniában.

(Fordítás.)

A nagyszerb agitáció felvirágzásának további okai.

A szerb pópák, hacsak lehetséges, még jobb anyagi helyzetnek örvendenek Boszniában, mint otthon, Szerbiában. Oka ennek az, hogy a papok állásuknál fogva a nép legmegbízhatóbb vezérei. Következésképp a nagyszerb terjeszkedés érdekében is a legtöbbet tehetik s azért Szerbia a szerb orthodox vallás segítészére is tenger sok pénzt fordított. Míg a szerajevói per vádlottjai közt valamennyien szerbek, köztük szerb orthodox pópák, katolikus bosnyákok nem találtak köztük, annál kevésbé katolikus bosnyák papot.

Ha már a bosnyák katolikus nép helyzete — egy-két epizódban rámutattunk — elszomorító, a bosnyák katolikus papság helyzete meg éppen kétségbeesítő s ennek dacára dinasztiahú valamennyi. Talán a jelenkor tanulságai reájuk terelik a figyelmet.

A bosnyák katolikus papoknak nincs fizetésük, hűveik alamizsnájából kell élniök, természetesen, sorsuk hűveik sorsával közös.

Egyik legkitűnőbb bosnyák világi pap, mint fiatal plébános megbetegedett. Koldus szegény betegágyán, a legszükségesebb ápolás nélkül feküdt. Amint az éhség gyötörte, mert más baja nem volt, halálos ágyán egy ágya melletti széken fekvő darabka száraz kenyérből akart mindig letörni — míg meg nem halt.

Egy másik plébános a kórházba vettette fel magát s az orvos megállapította róla, hogy éhínséges.

Ismét egy másik plébános P. Puntigamnak írja le szenvedéseit, az 1908-iki kemény tél alatt. „Én személyemért eddig semmit sem kívántam, minden szükségem keresztül törtem magamat és sohasem koldultam. Ez az esztendő azonban szörnyű rossz; a nyári hőség mindent megsemmisített. A parasztok, az én plébániai gyermekeim kezeitek tördelik a kétségbeeséstől. Nem adhatnak nekem gabonát, mert maguknak sincs. Így kerültem én a nyomorba. Még ma is azt a talárt viselem, amit öt év előtt a teológián kaptam. Ha valahonnét nem kapok segítséget, el kell adnom egyetlen lovamat, de hogyan mehetek akkor a szörnyű télen sokszor 30 kilométernyi távolságra haldokló hűveimhez? Milyen hálás volnék, ha valaki könyörülne rajtam, hogy egy téli kabátot vehetnék . . . A misebort egész évre egy jószívű török adta, aki nyomorúságomat ismeri. Míg ezt írom, elfacsarodik a szívem, hogy koldulnom kell, de nem tehetek róla.“

Tehát éheznek a katolikus papság, amellyel építsen templomot és plébániát s a szegényeket segítse, mikor maga is éhenhal.

Minő hasznos munkát végezhetne itt az országos kormány! Ahol ekkora a szegénység, nem vonhatjuk kétségbe, hogy sok minden eladó! Paupertas maxima meretrix. Pedig ha a dinárok és rubelek a pánorosz terjeszkedésnek az isteni gondviselés által emelt, ezt a gátját is letörjük, az utolsó akadály is leomlott s mivel Boszniának a lelke volna pánorosz és pányszerb, Monarchiánknak e tartományban folyton hadilétszámban kellene megvívni a béke legkegyetlenebb háboruját.

Meg kell őrizni a lojális bosnyák katolikus népet attól, hogy irigyelje a szerbek jólétét, mert akkor már a pányszerb tábor felé a félutat is megtette.

A bosnyák katolikusok mostoha helyzetéről beszélnek ugynevezett templomaik is. A törökök az országban majdnem minden tempomot elpusztítottak. Számosat felépítettek, de ugyanazon sorsra jutottak; s hogy le ne rombolhassák a törökök, hát többé fel sem építették s így majdnem egész Bosznia templom nélkül van. A meglévők közül akárhány inkább szemétdomb, mint templom. Dobjon a plébánia templom egy dűledező fabarakk, amelyet az okkupáció alatt katonáink építettek, s azután sorsára hagyják. Potociban, Hercegovinában a plébánia templom egy volt török vendégfogadó lóistállója. Hasztalan sorolnánk fel többet, mert csak ugyanez ismétlődnek. A milyen koldusok a templomok, ugyanolyanok a templomi szerelvények. Egy ötven éve fennálló plébánia templom 1907-ben kapta az első egyházi ruhát, egy vecsernye köpenyt! Boldog plébánia, mikor nem egy van olyan, amelynek még csak elégséges fehérruhái sincsenek.

Amint Metternichnek igaza volt, hogy Magyarországot először koldussá kell tenni, hogy legyűrni lehessen, Boszniában ugyanez régtől fogva igaz. Koldusnép, azért tett közte olyan nagy pusztítást a pányszerb izgatás.

Bosznia tehát a monarchiára nézve valóságos missió terület, valóban a Monarchia missiója. Nem arról van szó, hogy a szerbet és törököt térítsék át a katolikus vallásra, hanem arról van szó, hogy a szerb izgatások ellen a katolikus egyházat teherviselővé, ellenállóvá tudjuk tenni, azaz legalább is annyira kell nekünk a bosnyák katolikusok minden ügyével foglalkoznunk, amennyire Szerbia és Oroszország foglalkozik az orthodoxokkal.

Bosznia jövő sorsát is az dönti el, ami a mai állapotot létrehozta: a katolikus vallás helyzete Boszniában. Ha a vallásügy terén tovább fog folyni a szerbofil irányzat, ez a szerb befolyás ismét túlerős megnövekedését jelentené, a monarchia állandó veszedelmére. Ha a Monarchia visszatér

az 1830-ban megkezdett azon módhoz, amelyet tetszetős politikai, látszólagos sikerért elhagyott, hogy t. i. a pányszerb áramlattal szemben a katolikus bosnyákok egyházi és világi ügyeiben igyekeznek a maga támaszát keresni, igen jól teszi. A bosnyák katolikus nép derék, szép és szapora faj. P. Puntigam feltárta az eszközöket, aminőkkel Boszniát véraldozatok nélkül a Monarchiának nemcsak megtarthatjuk, hanem az orosz törekvések elleni legfontosabb előőrsé tehetjük: mennél többet foglalkozunk a katolikus bosnyákokkal. Segítsük őket iparosokká, kereskedőkké, tanítókká kiképezni. Gyámolítsuk iskoláikat! Öntsük bele a pénzt vékával, még mindig nem kell annyi, mint egy 1 hónapos háborúra, s ez a hű, lojális bosnyák katolikus nép fogja nekünk bizonyítani, amit eddig Szerbia is bizonyított: „na mladezsi svijet ostaje“ — az ifjuság hordozza a világot — s ez bizonyára meg fogja változtatni Bosznia képét, a mi képünkre, a mi hasonlóságunkra.

Bosznia legyen a bosnyákoké, igazgassák és tartsák fenn magukat, de csak a lojális alattvalók vezérsége alatt. Mindaddig azonban, míg a bosnyák katolikus egyház annyira meg nem erősítik, hogy a küzdelmet az orthodoxokkal győzelmesen felvehesse, Bosznia nyugodt birtoklásáról beszélni nem lehet, mert a vallás szerint megosztott népesség műveltség tekintetében is, erős többsége, a szerbek, az alkotmányban biztosított jogaik alapján a kormányzást mindig maguknak fogják követelni, akár nyílt lázadás, akár összeesküvés által. Már pedig, amíg az orthodoxia az úr Boszniában, a pányszerb törekvések virágos kertje marad, a többségi szerbek lelkében és gondolatában a „Kralj Petár“ marad a politikai ideál. Sikertől a katolikus bosnyákokat vallási, társadalmi, ipari és közgazdasági téren vezető szerephez juttatni, Boszniát el nem képzelhető erős köteléssel fogják a dinasztiahoz fűzni, mert a vallási rokonságon kívül még a hála is örökre a dinasztiahoz kötendő őket. Ennek a szép jövőnek eléréséhez ismét a bosnyák közmondás a kiinduló pont: „Na mladezsi svijet ostaje“ — az ifjuság hordozza a világot. (Vége.)

Horváth Endre.

Elvbáráinkhoz! Kérjük közönségünket, elvbáráinkat, hogy minden nyilvános helyiségben, kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, pályaudvaron, dohánytőzsdékben, fodrásznál, és más üzletekben is követeljék a mi lapunkat, az ÚJ ÉLET-et.

Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

A világháború.

Főhercegeink a csatatéren.

A hadi sajtószállásról hivatalosan jelentik: A mai küzdelmek alatt Frigyes főherceg főparancsnok Hötzendorfi Conrad vezérkari főnökkel és Károly Ferenc József trónörökös a csatatéren tartózkodtak.

Új harcok Lemberg körül.

A félelmetes csendet megszakította az ágyuk dörgő szava. Az élet-halálküzdelem felújult Lembergnél, most már biztosan elközelgett a nagy, döntőfontosságú ütközetek ideje. És az elkövetkező ütközetek győzelmes kimenetele — emberi számítás szerint — csak csapatainkat illetheti meg. Mert itt van az erő, itt van a lelkesedés és itt az igazság! S ki tudna ennyi erkölcsi fölényrel harcoló katonaságot megdönteni?!

A küzdelem kedvező lefolyása.

(Hadisajtószállás, szept. 10. éjjel 11 ó.) Beérkezett hírek szerint a küzdelem ránk nézve kedvező lefolyású lesz. Lembergi csapataink offenzívája kezdetét vette és sikeresen halad előre.

Hindenburg megverte az oroszokat.

A nagy vezérkar közli: A német trónörökös hadseregével a Verduntól délnyugatra fekvő megerősített ellenséges hadállást elfoglalta. A hadsereg egyes részei megtámadták a Verduntól délre eső záróerődöket. Az erődöket tegnap óta nehéz tüzérség ágyuzza.

Hindenburg tábornok a keleti hadsereggel megverte az orosz hadseregnek még Poroszország területén tartózkodó balszárnyát és ezzel utat nyitott csapatai részére az ellenséges haderők hátába. Az ellenség feladta a harcot és teljes visszavonulásban van. A keleti hadsereg északkeleti irányban a Jemen felé üldözi az ellenséget. (Stein, főhadiszállás-mester.)

A franciák vesztesége északon.

(Kopenhaga, szept. 11-én.) Londonból jelentik, hogy a Manchester Guardian haditudósítója nyolcvanezer emberre becsüli a franciák veszteségét az északi határon.

Franciaország nem kap afrikai csapatokat

(Milano, szept. 11.) Marseillesi lapok szerint Afrikából nem szállítanak többé csapatokat Franciaországba, mert Marokkóban egyre terjed a felkelés.

Ütközet Páris közelében.

Jelentés Berlinből: A Marne mellett és a Marnen túl az ellenség üldözése közben előnyomult német csapattesteket Páristól keletre Meaux és Montmirail között tulerőben levő ellenség támadta meg. Ezekben a harcokban a német csapatok 50 ágyút zsákmányoltak és néhány ezer foglyot ejtettek.

Páristól keletre kétszázötven kilométernyi fronton folyik a harc. Kedden este a legutóbbi hírek azt mondják, hogy a franciák és az angolok, úgy látszik nem tudják már a megkezdett offenzívát fenntartani.

A Züricher Zeitungnak jelentik Párisból: A külső erődöknél mindennap ütközetek vannak váltakozó szerencsével. A hőség tikkasztó. Páristól keletre sűrűn közlekednek katonavonatok, angol gyalogos csapatokkal.

A Züricher Zeitung párisi levelezője jelenti: A franciák felgyújtották a pompás compignei erdőt, hogy a német csapatokat onnan kiűzzék.

30.000 angol hadifogoly.

A Neues Wiener Journal jelenti Münchenből: Magánjelentések szerint a maubeugei 40.000 hadifogoly között 30.000 angol volt.

Csapataink a Drinán át Szerbiába nyomultak.

Hivatalos jelentés, kiadatott szeptember 10-én, este: Lembergnél a csata tovább folyik. Támadásunk lassan tért hódít.

A délkeleti hadiszinterről érkező hírek arra mutatnak, hogy mialatt mi a Drinán átkeltünk, a szerb hadsereg egyes részei a Szerémségbe betörték, ahol a támadás elhárítása megindult. (Höfer vezérőrnagy, vezérkarfőnök-helyettes.)

Csatározások déli határainkon.

A Budapesti Tudósítót illetékes helyen a következők közlésére hatalmazták fel: Az ország déli határán pár napja megkezdett csatározások még nem értek véget. Egyes szerb csapatok több ponton átlépték a határt, ami természetesen nyugtalanságot okozott az illető határszéli vidékek lakossága között. A hadműveletek mai stádiumában semmiféle részletes tudósítás nem adható, hangsúlyozandó azonban, hogy az egész akciónak nagy jelentősége nincs és aggodalomra nincsen semmi ok.

A cár is a harctérre megy.

(Berlin, szept. 11.) Stockholmi jelentés szerint a cár szeptember 15-én a harctérre megy. A rendőrség már széleskörű intézkedéseket tett.

Troyesben a német lovasság.

A „Vossische Zeitung“ kapja Rotterdamból a hírt, hogy a német lovasság már bevonult a Szajna mellett fekvő Troyes-be.

Visszavert oroszok.

A Wolff ügynökség jelenti: A nagy vezérkar közli, hogy a 22. finnországi hadtest kísérletet tett arra, hogy Lyok felől beavatkozzék a keletporoszországi harcokba, de Lyok mellett vereséget szenvedett. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Hírek.

Szentségimádás. Vasárnap, szept. 13. a legszentebb Megváltóról nevezett nővérek templomában (Flandorffor-utca) egész napon át szentségimádás lesz. Reggel 6 órakor szentségkítétel sz.-misével, 9 órakor nagymise, délután 3 órakor prédikáció és litánia. A jelenlegi háborus időben kétszeres jelentősége van az ilyen szép ajtatosságnak. A hívek bizonyára tömegesen fogják felkeresni e kedves templomot, hogy imádságaikkal ostromolják az Úr Jézust, — kérve: áldja meg harcosainkat, fegyvereinket; adjon győzelmet és hön óhajtott békét.

A vármegye közigazg. bizottsága csütörtökön B a n Endre dr. főispán elnöklété mellett ülést tartott, melyet a főispán meghatottan, részvétnyilvánítással nyitott meg. Minden szív azon közös érzését tolmácsolta, mely az egyetlen fiú elvesztésével szeretett alispánunkat és nagyrabcsült családját mélyes gyászba borította. Hajas Dezsőben azt a férfit gyászoljuk, aki a királyért és hazájáért hősi halált halt. Míg egy magyar él, nem fognak megfeledkezni ily hősookról; minden ajakról értük az egek urához forró ima száll. A fájdalomban mindenki osztozik; Isten azt enyhítse! Az alispán a részvétnyilvánítást rövid szavakkal megköszönte. Az alispáni jelentéséből kiemeljük, hogy a megyében a gazdasági munka rendes mederben folyik; inség sehol sincsen. A katonanap 17.000 koronát eredményezett. A pénzügyigazgató jelenti, hogy a megyében a hátramaradottak részére napi 1375 K 75 fillért fizet ki s ez az összeg naponta emelkedik.

Indokolt már ezen kimutatásból is a nagyobb mérvű adakozás szükségessége.

Aranyat — vasért. Blaschek Vilmos, a soproni járás főszolgabírája értesíti mindazokat, akik már arany és ezüst értékű tárgyakat nála átadtak, hogy az értük járó vasgyűrűket a hivatalos órák alatt átvehetik.

Többszörös adomány. Tudjuk, hogy gróf Niczky Pál országgyűlési képviselő is az oroszok ellen Lembergnél harcol. Szeretett neje, a nemesszívű grófné, jóllehet az ura mint képviselő az adózások alól mentes volna, a sopronudvardi jegyző által gyűjtött 463 koronához 100 koronával mégis hozzájárult; sőt adott a hátramaradottak fölségélyezésére, mint lapunk más helyén olvassuk, 1000 koronát.

A Vöröskereszt-Egyesület szíves figyelmébe. Oly hirtelenül ütött ki a háború, hogy nem is értünk rá felfogni a borzalmas valóságot. A feltámadt ősi magyar vitézség harcvágya oly erővel ragadott magával mindannyiunkat, hogy sámsoni erőt éreztünk karjainkban s azt hittük, hogy ellenségeinken könnyedén, játszva, gyorsan fogunk diadalmaskodni. De mindig újabb-újabb ellenség jött s ez okozta, hogy ellenfeleinket még le nem tiporhattuk. Nem lehet tudni, mily soká tart a háború. Minden esetben gondolnunk kell a hideg időre. Olvashattuk, hogy Montenegró szikláit már hó borítja s értesülhettünk katonáink elbeszéléseiből, hogy északon ők már fáztak. Az éjjelek ugyanis ott máris oly áthatóan hidegek, hogy téli holmiktól a legsürgősebben kell gondoskodnunk, mert szegény katonáink a pusztá földön kénytelenek fekdülni, hálni s nagy jótétemény számukra az, ha testüket a hideg ellen jó meleg haskötővel s egyebekkel már most védhetik.

Olvastuk már a szép fölhívást Aranyat — vasért; ezen téli katonáknak testvédő tárgyakra nézve azonban, bár egyesek azokkal már nagyban foglalatostkodnak, általános utbaigazítással kiegészített hivatalos felhívás még nem jutott kezünkbe. Pedig azt is mihez tartás végett már nagyon sokan várják nemcsak a városban, hanem a vidéken is, hol a kötötük szintén már peregnék és amint ezt több oldalról már hallottuk is.

Szerény véleményünk szerint: 1. az Egyesületnek be kellene szerezni az összes szükséges anyagot; 2. értesíteni kellene a női egyesületeket s hírlapok útján a hazafias hölgyközönséget, hogy a kiszabott anyagért mikor és hol, esetleg több helyen is, kiknél s mely időben lehet jelentkezni, hogy az előírt minta szerint a meleg holmik időre elkészíthetők legyenek.

Ezen esetben nem fog előállni az, hogy lelkes hölgyeink az egyikből többet, a másikból esetleg semmitse állítsanak elő és a hősapkát, csuklyómelegítőt, haskötőt stb. úgy fogják készíteni, amint az elő is van írva. Minthogy azonban minden tárgyból százezrekről van szó, reméljük, hogy a nemes munkából minden hozzáértő kivészi a részét. És a minden szépért s jóért lelkesedő nemeslelkű hölgyekről lévén szó, ezt illetően hozzájuk lelkesítő szózat szükségtelen. És a nagy számokra való tekintettel, minthogy végül bizonyára a vidék, az egész vármegye hölgyközönsége is kész lenne munkáskezét följánlani, célszerűnek látnók az onnan való munkáskezek toborzását is, illetve innen mintegy a centrumból az irányítást a továbbiakat illetően.

A hideg időkre való tekintettel teljes tisztelettel kérjük a Vöröskereszt-Egyesületet, hogy ezen ügyben, ha más módokat szeret is, s ürgősen eljárni, a nemesszívű hölgyek előtt pedig azért esedezünk, hogy a szükséges munkák megvarrására tömegesen vállalkozni kegyeskedjenek.

Adakozzanak jobban a gazdagok! Sopron város és a vármegye emberszerető művelt társadalmá eddig kötelességét régi hírnevéhez illően átérezte s igyekezett teljesíteni. A lelkesedéssel megindított gyűjtés máris számottevő pénzüsszeget eredményezett a hazáért küzdők elárvult családtagjainak. És mégis, ha végig tekintünk az adakozók listáján, azt vesszük észre, hogy a gazdagok, a százezrekkel rendelkezők aránylag sokkal kevesebbet adtak, mint a szegények. Ily gazdag városban és vármegyében, mint Sopron, az elért összeg még semmi.

Ennyit 1—2 ember mellénye zsebéből is könnyen kirázhatott volna. Megegett az egyik községben, (ismerjük a községet, az illető főurat is) hogy a bizottság beállított egy több száz ezer koronával rendelkező urhoz s kért a katonák hátramaradt családtagjai részére. És ez az ur, nem hazugság, tény, irt az ivre 5 koronát, azaz öt koronát. Ettől a szegény hátramaradtak ugyan éhen halhatnának. Szegény gazdag ember! ... Ezt a följegyzést látta egy csaknem koldus, öreg betűkkel rákanyarított az ivre, speciális megjegyzés mellett, 10 koronát... Ez csak egy szomorú példa akar lenni arra nézve, hogy bizony van a gazdagok közt olyan is, ki nem szégyel öt koronát adni. Tisztelet a kivételeknek. S hogy gazdag uraink áldozatkészsége úgy városunkban, mint a vármegyében még legkevésbé sem merült ki, abban semmi kétségünk sincsen. Hátha még kis pressziót gyakorolnának. S mit szólnának, ha mindenkinek vagyonához mérten kellene a haza oltárán áldozni? Mert hiszen adakozni ezekben a nehéz, válságos időkben nemcsak hazafias, erkölcsi, de állampolgári kötelesség is. Hisszük, hogy sorainkat senkisémm veszí zokan, nem akar ez presszió lenni; és hisszük és reméljük azt erősen, hogy az irgalmas alamizsnálkodás, a tényleges adakozás úgy városunkban, vármegyénkben mint a többi helyeken is igazán csak ezután fogja igazi gyümölcsseit teremni. Szolgáljon például, hogy Hamburg egy nap három milliót gyűjtött. Meg vagyunk győződve, hogy egyháziak s világiak csak a jövőben fogják igazán versenyre kifejteni adakozó köteles ember — és hazaszeretettüket!

Csorna. Az egyházi főhatóság Lukácsy Kálmán csornai fiúiskolai tanítót helyettes igazgatóvá nevezte ki.

Segítő akció a vidéken. Lapunkban a vidéken lefolyó akcióknak is mindig készséggel helyet szorítunk. Nem rég olvashattuk a nagymartoni járás hazafias magaviseletét; ezuttal a felsőpulyai járásba vezetjük olvasóinkat. Reméljük, hogy a közhírtétel a nép hangulatát továbbra is hazafias mederben tartja és mindig nagyobb és nagyobb áldozatokra serkenti, ami különben is nemcsak hazafias, de erkölcsi kötelesség is. A felsőpulyai járásban a helyi bizottságok az egyes községekben a hadrakeltek hátramaradtjainak segélyezésére gyűjtöttek 7519 koronát készpénzben és sok élelmi cikket, ehhez hozzájárul az augusztus 18-án megtartott „katona nap“ alkalmával a járásban gyűjtött 2430 korona 57 fillér, összesen 9949 korona 57 fillér. A gyűjtés még mindig tovább folyik, úgy hogy bizonyosan már meghaladta a 10.000 koronát. Itt külön kiemelendő Maurer Guidó borsmonostori cisztercita perjel, aki a „katona napon“ 100 koronát ajándékozott. Az összes urodalmak gróf Zichy, gróf Niczky, herceg Esterházy és a bérlők a hátramaradt családokat meghagyták a cseléd fizetésében. Az aratási és cseplési munkák, valamint az ezen járásban különösen fontos rétkaszálás egyesült erővel, némely községben községi közmunkával befejezést nyert. Már az őszi előkészítő munkák folynak. A járás papsága úgy ezen munkálatok biztosításánál, mint a segély akciónál lelkesen közre működik és siet a hatóság segítségére. Különösen elismerést érdemel a papságnak a bevonulás alkalmával tanúsított hazafias magatartása, a nemzeti zászlókkal bevonuló tartalékosokat, népfölkelőket és ujoncokat a sokszor több órajárásnyi vasuti állomásra elkísérte, ott lelkesítő beszédeket tartott és különösen a magyar zászló becsületének tiszta, mocskotalan megvédésére hívta föl a bevonulókat. A „Vörös Kereszt“ fiókegylete Felsőpulyán megalakult. Elnök: Pleininger József főszolgabíró. Női elnök: Özv. báró Rohonczy Györgyné született Kress von Kressenstein bárónő. Titkár: Sipos Leó dr. Pénztáros: Kőrmendes János. Orvos: Visnyei János dr.

és Kellner Mór dr. Választmányi tagok: Bincsik Gyula albiró, Mészáros Kálmán plebános, Robitza Endre nyugalmazott főszolgabíró, Rohonczy György báró szolgabíró, továbbá Nagy Jánosné, Pleininger Józsefné, Rohonczy Raineria bárónő, Schindler Mártonné, dr. Visnyei Jánosné. A tagok gyűjtése folyamatban van. Az alakuló közgyűlésen a báró Rohonczy család nemes-szivűségének lélekemelő tanujelét adta azzal, hogy 300 koronát ajánlott föl a felső- és középpulyai sebesültek istápolására, középpulyai kastélyát és majorját pedig kórházi célokra átengedte. Nagyobb adományok tettek eddig: gróf Niczky Pálné 1000 koronát, Csáva község 200 koronát adományozott a „Vörös Kereszt Egylet“-nek. Felsőpulya és Középpulya községe eddig 30 ágyat rendezett be a sebesültek részére, ápolást és ételmezést valamint orvosi költséget a társadalom vállalta. Csáva községben az újonnan épült községi szegényház kórházzá átalakított 15 ágygal, Sopronújlak 15 és Sopronszentmárton 30 ágyat s ideiglenes kórházat állít. A községek népe a teljes ellátást és ápolást vállalja. Bizonyára a többi — vasutmenti — községeink is sietnek hazafias áldozat készséggel befogadni a könnyebben sebesült harcosokat. Az ápolónőket dr. Visnyei János járási orvos és a körorvosok tanítják ki. A köznép különben teljes nyugalommal és méltósággal, hazafias készséggel viseli a háború sok mindenféle áldozatát és gondjait. Mindennek dacára a járási székhelyen és a nagyobb községekben polgárőrségek szerveztettek, rendszeresen harminc tagból, akik egyuttal a tűzoltói munkákban is ki lesznek képezve, hogy helyettesíthessék a bevonult tűzoltók munkáját. A polgárőrségekbe az intelligencia, a kereskedők, iparosok és birtokosok nagy lelkesedéssel beléptek.

„Szent Család.“ Mint minden hónapban, szeptemberben is a rendes időben beröptült hozzánk a „Szent Család“ szép, kedves füzete. Nem kell ehez dicsérő szó, ki ösmeri, örül annak látásán. Csak a cikkek címét említjük: X. Pius örök hazába távozott. A szépséges kereszt. Szent Gellért és a magyar dal. Regőczy (Exner) Győzőtől. A rubinok. (Antal Margit.) A szeretet apostola. (Domonkos István.) Alkonyat. (Ankáné Dobay Mariska.) Az Egyház legrégebbi temetkező helyei II. (Stöhr Géza.) Elmeftuttatás a világháborúról (dr. Mohl Antal). Háború előtt. Az áldozat. Leszámolás. Az oltárnál. A bizalom. Bucsúszavak. Mind szebbnél-szebb dolgozatok s az utóbbiakat aktuálisságuknál fogva is gyönyörrel olvastuk. Bárkinek a legmelegebben ajánljuk. Kiadja: Kármelita-rendház, Győr. Előfizetés egész évre két korona.

A jó szanyiak, a városi közkórházban fekvő sebesült vitézek számára: tojást, mákot, babot s efféléket hoztak szép mennyiségben. Odaadták a Kedves-Nővéreknek, hogy az igen egyszerű kórházi kosztra utalt sebesülteket jobban elláthassák. Mert habár a sebesültek nagy hányada a kezén, lábán, vagy a fején sebesült is meg, nem indokolt, őket olyan koszttal ellátni, mintha gyomorbetegnek volnának. — A gyűjtést Hegyi Rózsika és Szabados Istvánné végezték. Volt aki pénzt is adott, a többek között maga Kis Istvánné 10 kononát. Isten fizesse meg bőven valamennyiök jószágát. Igen helyeselnők, ha a jó szanyiak követőkre találnának.

Szerb s orosz foglyok Sopronban. A hadvezetőség intézkedésére az Esterházy Miklós herceg tulajdonát képező kaboldi és frankói várakat szerb s orosz hadifoglyok elhelyezésére rendezték be. A kaboldi várban, — ahol 1670-ben a Wesselényi összeesküvés két hőst: Zrinyi Pétert és Frangepán Ferencet elfogták — nyolcvanhat helyszobát el. Egy-egy teremnek is beillő szobába két fogoly kerül és melléjük egy-egy népfölkelő. A vár őrzésére harminc szuronyos katonát rendeltek ki egy tiszt parancsnok-

sága alatt. A foglyok ételmezését a kaboldi vendéglősre bízták, aki három koronát kap minden fogoly után naponta. — Az első fogolyszállítvány városunkba a győri vasúton csütörtökön este 8 óra körül érkezett. A foglyokat, kiket a Drina és Száva melletti harcban kerültek meg, a személyvonat végére csatolt négy másodosztályu kocsiban hozták. A közönséget a perronról kiszorították. Kik az étteremben maradtak, azok szemtől-szembe láthatták a nagy fehér szakács pópát, a foglyokat, kik nagy egykedvűséggel tekintettek ki az ablakon a közönségre. Hangulatuk rögtön megváltozott, amikor a kupében vacsorához láthattak. Dicsérték a magyar konyhát, magyar hadsereget, annak fegyelmezettségét s a magyarok finom bánásmódját, különösen Milkovic Milan alezredes s e kocsiban ült többi tisztárs, egy őrnagy, kapitány, s főhadnagy. Ezen kocsiban értesültünk egy civilbe öltözött tiszt elbeszéléséből, hogy J a r a k n á l újabb csata volt, melynél a mieink győztek.

A sebesültek hány százaléka gyógyul meg. A mostani háborús világban, amikor kinek-kinek: apja, testvére, rokona, vagy ismerőse van a sebesülésnek kitéve, bizonyára érdekelni fogja az olvasó közönséget, vajjon a sebesültek közül sokan, avagy kevesen halnak-e meg. Erre feleletet ad a balkáni háború tapasztalata. A Magyar Vörös Kereszt Egylet e háborúban 1312 súlyos sebesültet kezelt. Ezek közül kilencet kivéve valamennyien felépültek. Ezek, a Társadalmi Múzeum múlt évi szemléjéből kihálászott számok mutatják, hogy az orvosi tudomány bámulatos lépésekben haladt előre és a szenvedő emberiségnek nélkülözhetetlen és meg nem fizethető szolgálatot végez. Látjuk ebből is: amiatt, hogy esetleg sok a sebesült, még nem kell kétségbe esnünk.

A testvérgyilkosság. Szerdán folyt le a szenzációs tárgyalás. I. Ténykérdés: Igaz-e hogy Spanraft Ferenc vádlott Sopronban 1914. évi július 6-án este Limberger Samu „Erdburger“ dűlőbeli szőlőjében nővérét, Spanraft Zsófiát, kezével torkon ragadta, ennek nyakát mindaddig összeszorítva tartotta s száját befogta, míg az erejét vesztve össze nem esett s meghalt, azután pedig, hogy öngyilkosság látszatát kelte, a hullát Limberger Samu szőlőkunyhójában felakasztotta? Igen, vagy nem? A kir. ügyész és a védő beszéde után a törvényszék visszavonult ítélethozatal céljából s rövid tanácskozás után este fél 8 órakor a verdikt alapján Spanraft Ferencet a Btkv. 278. szakaszába ütköző és 278. és 279. §§-ai szerint minősülő cselekedetért a 92. § alkalmazásával tizenöt évifegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálati fogságból a törvényszék semmit be nem tud. A kir. ügyész belenyugodott az ítéletbe. Az elnök kérésére a vádlott is siró hangon kijelentette, hogy belenyugszik. A védő semmisségi panaszt jelentett be. Spanraft azonnal megkezdte büntetését.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tesszük, hogy folyó évi szeptember hó 15-én kedden reggel 8 órakor a honvéd-laktanya és csapatkórház közötti lucernatermést a helyszínén tartandó árverésen négy részletben eladjuk. Sopron, 1914. évi szeptember hó 11-én. A városi gazdasági hivatal.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásuak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvize pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósa, vagy a tulajnos: Wosinski István dr. örökös római góf.

Az eliteközönség figyelmébe. Az összes raktáron levő különleges szép példányú perzsaszönyegek az előre haladt idény miatt mélyen leszállított árban 36 koronától feljebb jutnak eladásra. Megtekintés vételkényszer nélkül Rosenstingl Józsefnél ékszer és régiségkereskedőnél.

Iskolakönyvek **bekötését** gyorsan és jutányosan készíti:

Piri és Székely

könyvnyomda, könyvkötészet, vonalzóintézet
Sopron, Háromház-tér 3. szám.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.

Számos látogatást kér **Horváth Antal**
„Alm“-vendéglős.

A legszebb és legolcsóbb
**ruggyanta-
bélyegzőt**

legjobb anyagból készít
Várad Ignác
Sopron, Ötvös-utca 8. sz.

Alapított 1773. — Telefon 113.
Irógép-szallag s kellékek dúsz raktára.

Figyelem!

A hadsereg és a haza iránt való szeretetet nemcsak belsőleg érezni, de külsőségeiben is kifejezésre kell juttatni! — Levélírás alkalmával tehát használja előszeretettel a hazánkért harcoló hármasszövetség jelvényével ellátott „Éljen a Haza! — Éljen a Hadsereg!“ felirású levélpapírt és borítékot.

Ajánljuk továbbá a hadba-szálltakkal való levelezésre, külön e célra készített „Táboriposta“ borítékunkat, melyet, — úgy mint a kincstárit — a posta portómentesen szállítja.

10 drb. boríték (lehet „Tábori posta“ is) és 10 drb. finom levélpapír „Éljen a Hadsereg“ felirással, mind a kettő a hármasszövetségi jelvényvel ellátva . . . . . **80 fillér.**

100 boríték 100 levélpapírral tetszésszerűen, avagy cég rányomással együtt **6 kor.**

Vidéki megrendelésnél a postadíjat mi fizetjük. Az összeg bélyegeken is beküldhető.

Tisztelettel:

Piri és Székely

könyvnyomda, könyvkötészet, vonalzóintézet
Sopron, Háromház-tér 3. Megyei telefon 394.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetíték eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázó

Szélmalom-utca 6. **SOPRON.** Rákóczy-utca 17.

Elyállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészi kivitelig. Kivánatra tervrajz és költségvetés.

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — **Gazdag raktár kész sirkővekben.** — Nagy raktár mindennemű **beton- és cement-árúkbán.**

Habermann Gyula

dízmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcso árak! —

Figyelmes kiszolgálás!

Legnagyobb választék

iskola- táskákban!

és minden e szakmába vágó cikkekben! Kifünő minőség! Olcso ár!

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos, szabadalm. ablakszellőztető-készülék és önműködő zajnélküli ajtócsukó-készítő

BUDAPEST, VIII., József-utca 14

Mértékvétel végett szíveskedjék hozzám fordulni.

Ablakszellőztető árak:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes . . . . . 25 K
Rendes ablakok iskolák, intézetek, magánlakásokhoz 13 K
Könnyebb, szimpla ablakokhoz . . . . . 9 K
Klozetablak . . . . . 7-60 K

Ablakszellőztető készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi minisztérium, ref. főgimnázium, m. kir. Ludovica, a Kispesti áll. elemi iskolákban; több kórházban, iskolában és vidéken is kifünőnek bizonyultak. :: :: ::

Szabadalmi szám 16.794.
Költségvetések ingyen 15.000 drb már használatban